

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 2 frt.
Félévre 1 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő:
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

A főrendiház új elnöke.

Hírt adtunk arról, hogy Szlávy József, a magyar főrendiház elnöke ezen állásától egészségi szempontból megvált és hogy Ő felsége választása ezen alkalommal *Tóth Vilmosra* esett, aki a császári és királyi közös számvevőszék elnöke volt. — Tóth Vilmos mint állami tisztviselő tényleg a politikai élet terén nem szerepelt már az utóbbi két évtized alatt, azonban az előző időkbeli működése révén ismeretes a magyar közönség előtt.

Tóth Vilmos 1832-ben Szécsányban született, tanulmányait Aradon kezdte, majd Temesvárott és Nagyváradon folytatta. A jogi tudományokat Pozsonyban hallgatta, s ennek bevégezése után birtokára Jánkára ment lakni s husz éves korában megnősült. Tóth Vilmos nagyon korán vállalt hivatalt. Tizenhat éves korában Nyitra vármegye tiszteletbeli aljegyzőül választotta meg; ez állásában maradt 1861-ig, midőn Nyitra vármegye képviselőjéül választottameg. Mint ilyen a felirati párt-hoz csatlakozott. 1865-ben a képviselőház jegyzője lett.

A felelős magyar miniszterium megalakításakor 1867-ben a belügyminiszteriumba hívták osztálytanácsosnak, a mely állásban megmaradt, a míg Szlávy József leköszönt az államtitkárságról és ő lépett annak helyébe. 1871. február

15-én kinevezték belügyminiszternek s mint ilyen vezette az 1872-iki általános képviselőválasztásokat. Ezt az állást 1875. márcziusig töltötte be. Ekkor kapta meg a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot.

1879. évi október havában a császári és királyi legfőbb közös számvevőszék elnöki méltóságába ültették, a mely fontos állást egész tavalyig töltötte be, a mikor visszavonult a hivataloskodástól. Ekkor a magyar kormány ajánlatára a főrendiház tagja lett s mint ilyen éri őt a király legujabb kitüntetése.

Tóth Vilmos.

Tóth Vilmos még munkabíró ember, aki hosszas hivatali pályáján megszokta a rendszert, pontosságot és lelkiismeretességet, hiszszük, hogy új diszes állásában is e három tulajdon szeme előtt tartásával fogja intézni a főrendiház elnöki ügyeit.

Eddigi sikerdus működése és a főrendiház december havi ülésén elhangzott székfoglalója reményt nyújt arra, hogy *pártatlanság* fogja vezérelni, mint a felsőház elnökét cselekedeteiben s erre most az új ülészek megnyitásával, midőn a gazdasági kiegyezés ügye Ausztriával és egyéb más nagyfontosságú kérdések kerülnek döntésre, bizony szüksége is van a magyar törvényhozásnak.

Nem kell ajándék.

„Nem köthetünk olyan kiegyezést Ausztriával, hogy ez reánk nézve az ajándék jellegével birjon. Nem kell ajándék.“ Ezeket jelentette ki báró Bánffy Dezső, Magyarország miniszterelnöke, pártjának ujévi üdvözetére adott válaszában.

Magyarország gavalléros kormányelnöke fél tehát attól, hogy Ausztriától ajándékot kelljen elfogadnia. Minden hazafi attól tart, hogy Ausztria felsrőfolt követelései érvényesülnek a kiegyezésnél s Magyarországra a kvóta felemeléssel évi 10—15 millió forint új teher fog háramolni.

És minden, nemzete sorsát szivén viselő hazafi azon töprenkedik, hogy lehetne megakadályozni, hogy ez a kapzsi szomszéd kiszípolozzon bennünket. Csak Bánffy nem. Nehogy többet elfogadjunk az osztráktól, mint amennyi megillet bennünket: ez nyugtalanítja őt. Nehogy ajándékot dugjunk zsebre az osztrák szomszéd jóvoltából: ettől akarja megmenteni az ő gavalléros nemzetét.

Hogyan, hát az osztrák csakugyan ajándékkal fenyegetne bennünket? Valóban okunk van tartani attól, hogy az osztrák engedékenysége miatt a rövidebbet huzza a kiegyezésnél, ami majd a mi gavallér birnevünket rontja? Ugyan! Hiszen általánosan tudvalevő, hogy Ausztria telhetetlenségének világosabb jelét sohasem adta, mint most. A közös költségekhez 60 millió forinttal több hozzájárulást kíván tőlünk, mint amennyit eddig fizettünk. Egész ország felzudult e felsrőfolt követelés ellen s félesztendő óta csak erről beszélünk.

Miért int tehát mégis arra Magyarország miniszterelnöke, hogy Ausztriától ajándékot ne fogadjunk el? Könnyű a választ megadni.

Jussát a magyar ember nem hagyja, de inkább sóltan kenyeret eszik, semhogy kegyadományt fogadjon el. Ezt tudja Bánffy és erre számít. Kiadja hát a jelszót, hogy ha megmaradnánk a mai kvóta mellett, az annyit jelentene, mintha az osztráktól kegyadományt fogadnánk el. Hadd lázadjon fel a gavallér nemzet:

„Nem kell osztrák ajándék, inkább emeljük fel a kvótát. Adjunk 60—80 millióval többet, de ne mondja a nációja, hogy a zsírjából élünk.“ Ez a számítás.

Hanem rövidezü számítás, amelyen a legegyszerűbb ember is keresztül lát. A miniszterelnök ur mézes madzagját le nem nyeli senki sem, aki az osztrák kegyhajhászánál nemzete jólétét többre becsüli.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Ujév a pártkörökben.

Hagyományos szokás szerint az ujév alkalmával az egyes politikai pártok üdvözölték elnöküket és vezérférfiaikat, felhasználván ezt az alkalmat arra, hogy pártjuk politikai törekvéseit s vezéreszméit is kifejezésre juttassák.

A nemzeti pártban. A párt tagjai sürgönyileg üdvözölték a távollevő gróf *Apponyit*, *Horánszky* Nándor pártelnökhöz pedig *Hódossy* Imre intézett beszédet, melyben pártja tiszteletét és szeretetét tolmácsolván, rámutatott a mai liberalizmusra, mely nem egyéb, mint álarcz arra, hogy a magyar nemzetet elnyomják, állami függetlenségét megeseonkítsák és gazdaságilag osztrák érdekek által zsákmányoltassák ki.

Horánszky Nándor szép válaszában pártját a kirtartó, a nemes ezél érdekében való küzdelemre buzdítja. Jobban szükség van erre most mint bármikor, mert az a kormány, melynek élén Bánffy áll, nem csak összes állami érdekeinket, de alkotmányunkat is veszélyezteti. „Meddig birja még Magyarország a Bánffy-kormányzat politikai, anyagi és erkölcsi pusztításait — ugymond — azt nem tudom, de bizonyos, hogy mentől tovább fog ez tartani, annál nagyobb lesz az ár, melyet ezért Magyarország fizetni fog. A század végét éljük — mondá folytatólag — szabad a vásár, szabad a tér, melynek elfoglalásához nem kell sem érdem, sem tudás, sem erkölcs, hanem csak merészség az ország jogainak és érdekeinek rovására.“

A *Horánszky* leplezetlen s találó kijelentéseivel a hirlapok élénken foglalkoztak.

A függetlenségi és negyvennyolczas pártban. *Kossuth* Ferencz pártvezért táviratilag üdvözölték. A párt tagjai *Helpy* Ignác pártelnöknél és *Komjáthy* Béla alelnöknél tisztelegtek. *Helpy-t* *Justh* Gyula üdvözölvén, hangsúlyozta, hogy az alkotmány s a nemzet szabadságának megvédése érdekében követelniök kell a választási törvény gyökeres reformját, az általános szavazást, a titkos szavazás behozatalát és hogy a választások fölött független bíróság ítéljen. *Helpy* válaszában kijelenti, hogy nem adja fel a reményt, hogy a párt — ha most kisebbségben maradt is — magasztos törekvéseiben ezélt érjen. A *Kossuth* Lajos iratai között van egy rész — mondá — melyet most elvbarátai figyelmébe ajánl. A 66-iki háboru után, mikor a béke megkötése által az ország elvesztette a reményét, *Kossuth* Lajos azt mondotta: *A remény elveszett, de a köteleesség megmaradt.* E párt még, ha kell, remény nélkül is kirtartóan fog küzdeni mindvégig.

A függetlenségi (Ugron) pártban *Holló* Lajos tolmácsolta a párt érzelmeit *Bartha* Miklós pártelnök előtt.

Bartha Miklós hosszabb válaszában a jelen, osztrákositó kormányval s főként a választásokkal foglalkozott. Mindenki tudta, hogy a kormánypártra szavazni, annyi volt, mint a kvótát évente 8—10 millió forinttal fölemelni, mert a cél a kvótaemelés volt. Es a kormánypárt mégis győzött, erőszakkal, szuronyokkal és pénzzel. Ebből világos, hogy a választásoknál nem a nemzet szabad akarata érvényesült, a képviselőház nem a törvényes alapon jött létre. Ez indította az Ugron-pártot arra, hogy a parlamenten kívül is folytassák a politikai küzdelmet s megalakítsák a negyvennyolcas szövetséget.

A néppártban. A néppárt tagjai *Molnár* János apát, országgyűlési képviselő vezetése alatt tiszteltek a párt vezéreinél, *Zichy* Nándor gróf és *Esterházy* Miklós Móríc grófnál. *Molnár* János apát hosszabb beszédben tolmácsolta elvtársai jó kívánatait. *Zichy* Nándor gróf köszönetet mondott az üdvözlésért s a párt programja ellen felhozott vádakkal foglalkozva, a néppárt célját fejtegette. Részletesen foglalkozott a választási visszaélésekkel. A beszéd után felhangzó éljenzés csillapultával *Esterházy* Miklós Móríc gróf intézett beszédet az egybegyűlt képviselőkhez. A kormánynak a néppárt ellen irányuló erőszakoskodásairól szólva, kijelentette, hogy ő és elvtársai a párt ellen folytatott harcban nem csüggednek el, hanem lankadatlanul folytatják a küzdelmet.

A kormánypártban. *Láng* Lajos, a képviselőház alelnöke üdvözölte báró *Bánffy* Dezső miniszterelnököt és az összes minisztereket s virágos dicsőítményben tömjénezett nekik, akiknek — szerinte — „a nemzeti akarat erőteljes megnyilvánulása adott többséget”. A *Láng* legyezőzető szavaira *Bánffy* Dezső válaszolt, mint akiben a nemzet akarata „erőteljesen megnyilvánult” s betanult beszédecskéjét ezuttal folyékonyan, nem papirosról olvasva mondotta el. A kiegyezésről szólva, kijelentette, miszerint „nem szabad, hogy a magyar állam által elfogadandó egyezség az ajándék jellegével birjon”. A miniszter urnak ezt a fekete-sárga kijelentését vezérezikkünkben magyarazzuk. Beszédje fonalán az a körülmélet felfogás huzódik végig, hogy ő azért van a kormány élén, hogy a szabadelvű párt létét biztosítsa, viszont a pártot is kéri a kormány odaadó támogatására. Tehát *Bánffy* azért van, hogy a szabadelvű pártot éltesse, a szabadelvű párt azért, hogy *Bánffy*t éltesse, mindketten pedig azért, hogy Ausztria se maradjon éhen. Szépen vagyunk! Hát a parlament, a népképviselőlet többi része minek is van a világon? Nem való egyébre; minthogy szót szaporítson a fölött, amit *Bánffy* ugyis keresztül visz, ha török, ha szakad? Ha már ennyire vagyunk, legjobb volna abbahagyni az egész szemfényvesztést, amit méregdrágán fizetünk meg. Aki áruba bocsátotta meggyőződését,

látná, hogy ezzel együtt Magyarország alkotmányát is eladta.

A szabadelvű párt ezután *Szilágyi* Dezsőt, a képviselőház népszerű elnökét üdvözölte.

Változások a kormányban. A *Bánffy*-kabinetben nagy változások vannak előkészülőben. Mint már régebben jeleztük, báró *Dániel* Ernő lemond a kereskedelmi miniszteri tárczáról és valószínűleg fiúmei kormányzóvá fog kineveztetni. *Erdély* Sándor igazságügyi miniszter is nyugalomba vonul, helyébe dr. *Emmer* Kornélt, a nagyszombati kerület országgyűlési képviselőjét, emlegetik. Tervben van egyuttal hir szerint egy *vasúti miniszterium* felállítása is, melynek élére *Vörös* László kereskedelmi miniszteri államtitkárt neveznék ki. Ezek a változások azonban csak a kiegyezési tárgyalások befejezése után következnek be, ha ugyan addig a jelen, magas kvótában utazó kormányt el nem söpri helyéről a nemzet akarata. Végül *Perczel* Dezső belügyminiszter már régebben közölte volna *Bánffy*val, hogy tárczájától megválni szándékozik, sőt tekintettel megrongált egészségére a képviselői mandátumról is lemond. A *Perczel* Dezső távozása is csak a kiegyezési tárgyalások befejezése után történnek.

Hivatalnok képviselők. Az új kormánypárti képviselők között nem kevesebb mint 68 volt törvényhatósági tisztviselő, 5 alispán és 11 főispán van. Ezeket a hivatalnokokat természetesen a *Bánffy* kezei segítették abban, hogy hivatalos állásaikat képviselői mandátummal eseréljék fel s mint ilyenek neki továbbra is hűséges mamelukjai maradjanak. Ezek után bárki is könnyen fogalmat alkothat magának a képviselőház függetlenségéről!

A halasi választás. Fényes győzelmet aratott Halason a függetlenségi és 48-as párt, amennyiben jelöltjét, *Kolozsváry Kiss* Istvánt, a kormánypárti *Perczel* Béni ellenében, a kormánypárt minden erőlködése dacára is, 29 szótöbbséggel megválasztották.

Igazolt mandátumok. A képviselőház biráló-bizottságai a már közlötteken kívül eddig a következő képviselőket jelentette ki igazoltaknak: *Lakatos* Miklóst, gróf *Zay* Miklóst, *Várossy* Gyulát, *Kende* Bélát és *Tibád* Antalt. *Hock* János választása ügyében vizsgálat elrendelését határozta el.

A tüzérség új felszerelése. A hadügyminiszter tervbe vette, hogy a tüzérséget új ágyukkal szereli fel, amennyiben a jelenben használatban levő ágyuk a füstnélküli puskapornak nem állanak eléggé ellent. Az újjáalakítás mintegy 80—100 millió forintba kerülne. A mai dicsőített fegyveres béke tehát ismét újabb 100 millió forintot hárit az adózó népvállára.

Előfizetőinkhez.

Még sokan vannak régi előfizetőink között olyanok, **akik előfizetésüket az 1897-ik évre még nem ujtották meg.** Miután az előfizetés meg nem ujtása sok bajt okoz nekünk az ujság rendes szétküldésénél, tisztelettel kérjük azokat, akik még nem intézkedtek az előfizetés meg-ujtása iránt, hogy lapunkra

az előfizetési pénzt mielőbb bekülden sziveskedjenek.

Az előfizetési ár marad a régi:

Egész évre két forint

fél évre egy forint

negyed évre 50 krajczár.

Előfizetni legzélszerűbben a levélben multkor elküldött postautalványunkon lehet. Akinek nincs szándékában a *Független Ujság* 1897. évi folyamára előfizetni, azt kérjük, sziveskedjék lapunkat (czimszallagjával együtt) „nem fogadom el” jellel visszaküldeni, hogy a lap ingyenes küldésével járó nagy költségeket megkímélhessük.

Tisztelettel

A „Független Ujság”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Ujtás a „Független Ujság”-on. Lapunk az 1897-ik évtől kezdve *folytatólagos számozással* jelenik meg, az év végén pedig *tartalomjegyzékkel* fogunk szolgálni t. olvasóinknak, melyből minden egyes közleményre könnyen ráakadhatnak. Gondoskodni fogunk továbbá a f. év végén *olesó és szép bekötési táblákról* is, s így mindazok, kik a „Független Ujság” egyes számait megőrzik, az év végén egy tartalomjegyzékkel ellátott diszes kötetet szerezhetnek, melyben olvasóink családtagjai a későbbi időkre is hasznos s mulattató olvasmányokat nyernek.

Munkások szerencsétlensége. Szomorúság ütötte föl tanyáját a kőbányai-uti Ganz-gyár munkásai között. Egy új kazánt próbáltak ki a gyár mérnökei és munkásai. Erősen tüzeltek a kazán belsejében és a kazán körül foglalatostok nyugodtan várták a próba eredményét, mikor egyszerre csak hatalmas robbanás reszkettette meg a levegőt és a másik perczben már a körülállók jajgatására rohantak ki a nagy gyár munkásai a szerencsétlenség színhelyére. A vizállás-mutatónak öntöttvas feje törött ki és az így támadt nyíláson a forró gőz és víz hatalmas sugarakban tört elő. A körülállók már nem mene-

külhettek és akit a kilövellő forró víz ért, az halálra sebezve bukkott a földre. Két munkás: Matus Lajos kőmives és Menteke József lakatos a kazán tetején foglalatostokodott. A gőz által okozott sötétségben s a forró víz által megesapatva, a két ember rémülten igyekezett menekülni, de minthogy nem látták, merre lépnek, mindkettő lezuhant a magasból. Matusnak lába törött ki s azonkívül arczán és kezén súlyos égési sebeket szenvedett, míg Menteke bezuzta fejét s az eséstől agyrázkódást szenvedett. Spanek Pál napszámos ott a helyszínén meghalt. A szerencsétlen iszonyu kinjában s az égési sebektől szenvedett fájdalmában belebujt a kazán mellett levő nagy szénrakásba s ott megfuladt. Legborzasztóbban járt Stuchlik Károly, egy fiatal, alig 23 éves technikus, aki a kazán mellett a vízfogyasztást figyelte meg s a szén kimérését ellenőrizte. A szegény fiatal ember oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy azonnal eszméletét veszítette s magához sem tért egy perczre sem, úgy szállították el ájultan a mentők. A forró gőz és víz ugy összeégette, hogy sebeire rátapadt a ruha, ugy kellett levágni róla. Testéről foszlányokban lógott le a hus és a bőr, egész teste, arca egyaránt tele volt iszonyu sebekkel. Legkönnyebben Buchstädter Henrik művezető sérült meg, aki jobb karján és arczán szenvedett égési sebeket. A szerencsétlen embereket a kórházban a leggondosabb ápolás alá vették és külön kórtermekben helyeztek el őket.

Ujévi ajándék az öreg honvédeknek. Karácsonykor mindenki megfeledkezett a hős katonákról s ők csendesen ülték meg a karácsonyt, Szilveszter-estét. A csendes estének hire ment s most egy lelkes honleány szép levél kíséretében két láda finom szivart küldött a 48-as honvéd-menedékház parancsnokának, hogy a szivarokat az öreg honvédek között osztsa szét. A szivarokat szét is osztották, de hát sok immár az agg, munkaképtelen honvéd s azért csak két-két szivar jutott egy embernek.

Utazás a halálba. A szó legszorosabb értelmében a halálba utazott az a szép, fiatal lány, aki január 2-án a temesvár-báziási vonatnak volt utasa. Utitársai észrevették, hogy a szegény teremtés az egész uton a koci sarkába huzódik és mereven néz maga elé. Mikor a vonat Baziásra érkezett, a lány a vonatról leszállva, egyenest a Dunának tartott és annak habjai közé vetette magát. Mielőtt mentésére siethettek volna, alámerült és ott veszett. A szerencsétlent Skala Máriának hívták, levelet hagyott hátra, melyben azt írja, hogy reménytelen szerelem vitte a halálba.

Jánosnapj jegesfürdő. Szegzárd község vendéglőjében összejöttek a sógorok, komák és jóbarátok, hogy a János-estét vigan megüljék. Folyt is a bor s huzta a cigány, felköszöntök pedig egyre élesztették a jó kedvet, mire végre Bálint János kijelentette, hogy neki ma olyan jó kedve van, hogy neve napja öröme, ha valaki neki hat palaczk fojtott

sört fizet, megfürdik az Ásványos tóban. Dani István a kívánt hat palack sört rögtön kifizette és ezzel megitták a Szent-János áldását. Ezután kivánszorogtak becsipett állapotban a tóhoz, a hol Bálint János a többiek ámulatára csakugyan levetkezett és belevetette magát a jeges tóba. A jeges víz csakhamar észre térítette a vakmerő vállalkozót, a ki sietve kiuszott és társainak segítségével fogvaözögva felöltözködött. A társaság ismét visszament a nagyvendéglőbe és folytatták az ivást Szent-János tiszteletére. Reggelre a jeges fürdő azonban mégis megártott Bálint uramnak, a ki alig tudott hazavánszorogni, a hol rögtön ágyának esett.

A meglopott férj. Furesa panaszzsal állított be újév napján a budapesti rendőrséghez Halász Alajos kőműves pallér. Azt panaszolta el, hogy neje született Lukács Mária és anyósa Schnobel Ferenczné az ó-évtől való bucsuzás örömeire leitatatták és 12 takarékpénztári könyvet és ruhaneműt ellopva megszöktek. Kára 3000 frt. A szökevények elfogatása iránt intézkedett a rendőrség.

A resiczai bányaszerencsétlenség. A resiczai rettenetes bányaszerencsétlenség szomorú áldozatai közül még 34-en maradtak az összeomlott tárna mélyében, a kik bizonyára szintén odavesztek mindannyian. Ezek közül január 2-án délelőtt kilenczet sikerült kiásni az omladékok közül, a felismerhetetlenségig eltorzulva, összeégve. A holttesteket kaucuk zsákokban a felszínre hozták, a többit pedig tovább kutatják a romok között.

A hajadon karácsonyi ajándéka. Furesa karácsonyi ajándékot kapott Kányánszky Etel csabai hajadon. Az ajándékozó nem más volt, mint a családi élet vándorló madara: a gólya, aki a melegebb vidékről kelepelve visszarepülvén három egészséges apró porontyval lepte meg Etelt, a szende hajadont. A váratlanul érkező három apró krisztkindli miatt aztán a kitüzött menyegzőt sem lehetett megtartani.

A halottrabló orvos. Korotnai Árpád, a halottrabló orvos, akit három évi börtönre ítélték, január 1-én szomorú menetben vett részt. A törvényház oldalkapujánál megállt a rabszállító kocsi, mely az elítélt foglyokat átköltözteti a kőbányai úton épült új gyűjtőfogházba. Néhány toprongyos alak közt előlépett Korotnai dr. is, s az előkelő társaságoknak nemrég még ünnepelt tagja, a hóna alatt egy jókora csomaggal, amiben a fehérruháját vitte, felszállt a nagy zárt kocsiba.

Szomorú iskolai állapotok. Gyetván az iskoláztatás nagyon szomorú állapotban van. A község ugyanis nem tudja iskoláját fentartani, tanítóit nem képes fizetni és így már másfél év óta közel harmadfélszáz tanköteles minden iskoláztatás nélkül van.

A mohácsi csataemlék. Mohácsra hazafias mozgalom indult meg még a múlt évben, azzal a céllal, hogy a háromszázhetven év előtti szerencsétlen kimenetelű mohácsi csatát emlékoszloppal jelöljék meg. Az országba rontó törökkel ugyanis 1826-ban

Mohács mellett ütközött meg második Lajos király, a tulnyomó török haderőnek a magyar sereg ellenállani nem bírt s maga Lajos király is áldozatul esett a harcoknak, a mennyiben a Mohács melletti Csele-patakba fullt. A gyűjtőbizottságnak múlt év végén közreadott kimutatása szerint a csataemlék czéljaira eddig már tizenkétezer forint gyűlt egybe.

Pápay Istvánról, a királyi kabinetiroda főnökéről lesújtó hír érkezik Bécsből. Pápay súlyosan megbetegedett s állapota a legnagyobb aggodalomra ad okot. Hogy milyen nagy veszteség volna ránk magyarokra nézve Pápay elvesztése, elég legyen annyit említenünk, hogy bár hivatala Bécsben van, a válságos időkben sem feledkezett meg arról, hogy az ő hazája Magyarország. Adja Isten, hogy ne váljon valóra az orvosok azon aggodalma, mely Pápay István életben maradásához kevés reményt fűz.

Börtönre ítélt önkéntes. Miskolcra egy Faragó nevű egyéves önkéntes a múlt hetek egyik hideg éjszakáján a tetemvári puskaporos toronynál állott őrt. Nagyon fázott a fiatal ember s elhagyva őrhelyét, átnézett a szomszédos koresmába, hogy megdermedt tagjait borral kissé fölmelegítse. Szerencsétlenségére akkor jelent meg az őrhelyen az inspekciós tiszt, ki nem találván posztján Faragót, azonnal jelentést tett a kaszárnnyában. Az őrző röggtől fogóságba ejtette az önkéntest. A katonai törvényszék most ítélt ügyében. Súlyos büntetést szabtak rá. Faragót *másfél évi börtönre és három évi szolgálatra* ítélték el.

Népiskolák az ezredéves ünnep emlékére. A közoktatásügyi miniszter a múlt évben hazánk ezredéves fennállásának emlékére több pestvármegyei községében u. n. ezredévi iskolát állított fel, ezek rövid fennállásuk óta is szép eredményt mutatnak fel. Így Berczel, Majosháza és Török-Bálint német ajkú községekben az új iskolák valósággal a magyarosodás templomai; *Tóth* pestmegyei tanfelügyelő mostanában vizsgálta meg őket s eredményes működésükről ad számot.

Szerencsétlen lovaglás. Polturák Vinceze zemplénvármegyei őrnök szabad idejében a lovaglásban is gyakorolta magát. Ily sétalovaglása alkalmával egy a város határában kóborló kutya hirtelen a lova elé ugrott, mire ez megbokrosodott és ennek következtében a még gyakorlatlan lovas oly szerencsétlenül bukott le lováról, hogy jobb lába eltört. Eszméletlen állapotban szállították a vármegyei kórházba, hol széjjelroncsolt lábát levágták.

Tűz a Margit-hidon. A Margit-hidon január 2-án reggel nagy riadalom volt. Ugy hét óra tájban ugyanis e hid budai oldalán nagy lángoszlop esapott fel. A hid alatt elvezető légszesz cső ugyanis megrepedt és a kiömlő gázt, ugyanesak a hid alatt elvezető villamos vezeték meggyújtotta. A hid alkalmazottai megpróbálták a tüzet elfojtani, de nem sikerült s kénytelenek voltak a tűzoltókhoz fordulni, a kik ezután hamar el is oltották a tüzet.

Cserey ezredes elhunyt. Cserey Ignác 48-as honvédezedes, a magyar szabadságharc egyik kiváló csapatvezére, az országos honvédmenház volt parancsnoka január 2-án Egerben 94 éves korában elhunyt. Cserey a katonai pályára készült s 1830-ban a király keresztelőjében mint magyar gárdista vett részt. A szabadságharc kitörésekor ő is a honvédseregbe lépett és az erdélyi dicsőséges hadjáratban vett részt egész a zsidói fegyverletételig.

Szarvas Gábor szobra. A múlt évben elhunyt kitűnő magyar nyelvésznek, Szarvas Gábornak, a Simonyi Zsigmond nyelvtudós szerkesztésébe átment „Magyar Nyelvőr” volt szerkesztőjének, szobrot emel szülővárosa Ada. A szobor talapzata már föl van állítva s nemsokára elhelyezik rá a szobrot is, melynek leleplezésére országos ünnepet akarnak rendezni a kegyeletes adaiak.

Innen-onnan. Sikkasztó tiszt öngyilkossága. Erzsébetvároson Succal honvédfőhadnagy főbelötte magát, mert a rábizott élelmezési pénzt elköltötte. — **Leugrott a robogó vonatról.** Galambos István eszmadia inas ujev napján Tiszafüredre utazott a szüleihez. Mikor a vonat közel ért a városhoz, nem várta meg Galambos István a vonat megállását, hanem leugrott a robogó vonatról, hogy hamarabb érjen szüleihez; a szerencsétlen a vonat alá került s most egyik lábát le kell vágni. — **Debreczen ünnep.** Debreczenben január 3-án avatták fel nagy ünnepek mellett a királyi ítélőtábla új palotáját Erdély miniszter jelenlétében. — **Halál a szószéken.** Karácsony harmadnapján Farkas József a hevesmegyei Bakta község plébánosa prédikált hiveinek. Már vége felé járt prédikációjának, mikor hivei nagy rémületére hirtelen összerogyott. Ijedten rohantak föl hozzá a szószékebe s eszméletlen állapotban szállították a plébántára, ott aztán pár percz múlva kiszenvedett az ősz lelkipásztor. — **Két millió ajándék.** Hirsch báróné két millió frankot ajándékozott a Pasteur-intézetnek. — **Leégett község.** Szomorú ujeve volt Kácsánd községnek, ahol Szilveszter-estéjén tűz ütött ki és kevés kivétellel az összes lakóházak és melléképületek leégték. Az inség nagy. — **Hamis pénzek Kecskeméten.** Pár hónap óta sok hamis egy forintos és koronás került Kecskeméten forgalomba. A tökéletesen hű utánzatok üvegből és ólomból készítvék. A rendőrség kutatja a pénzhamisítókat. — **Ezredés alapítvány.** Czeizel Gábor apátkanonok az ezredév emlékére, 10,000 frtos alapítványt tett, melynek kamatait szegény tanulók kapják ösztöndíjúl.

A gazdaközönség hasznosan cselekszik, ha mag-szükséglete beszerzésénél a forrást nagyon is megfontolja. A tényleg megbízható fajazonos magvakat csak olyan óriási forgalmu czégeknél, mint p. o. Mauthnernél lehet beszerezni, mert az ilyen világ-czégnek rengeteg nagy forgalma lehetővé teszi, hogy nagyon szerény haszonnal juttathassa a legmegbízhatóbb vetőmagot a gazdának.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A juhok téli takarmányozása.

Juhot még a legszegényebb gazdaember is tart, habár a legelők felszántása és a gyapju árának nagymérvű esökkenése folytán a juhitarlást ország-szerte tetemesen kevesbitették. Ennek daczára a kisgazdák még mindig tartanak több-kevesebb számú birkát, miért is ezek téli takarmányozásáról szükségnek tartjuk néhány szót ejteni.

A juh tulnyomólag száraz zamatos takarmányt kíván, s legmegfelelőbb takarmánya a jóféle széna; ha van, igen jól használható a bükkönyszéna, nemkülönben lóhere és luczerna is, mely utóbbi különösen a bárányoknak való. Savanyu vagy penészes takarmányt a juhoknak semmi szín alatt sem szabad adni, a mint különben az ily takarmány minden állatnak árt. Persze a legtöbb kisgazda nem rendelkezik elegendő mennyiségű szénával, miért is ez utóbbit szalmával kell pótolnia; a szalmafélék közül legszívesebben eszi a birka a hüvelyesek szalmáját, (pl. bükköny, borsó,) de a tavaszi gabona, nemkülönben a buza szalmája is igen jól értékesíthető a juhokkal, feltéve hogy pótlékul némi szénát is nyujtunk nekik. A rozs szalma nem való a juhoknak.

Olyankor, mikor jó termés van, sokan burgonyát is szoktak adni a birkáknak, melyet rendszeren nyersen, felszeletelve etetnek velök. A burgonya etetésnél czélszerű a juhokat mindig a *burgonya nyujtása előtt* megitatni, azért, mert a burgonyától roppant szomjas lesz a birka s így ha etetés után itatják meg őket, tulságosan sokat isznak, a mi azután könnyen megárt nekik. Ügyelni kell arra is, hogy a vemhes és tejelő juhoknak ne adjunk burgonyát, mert ezekre a burgonya etetés káros és sokszor kólikaszzerű tüneteket s más bajokat okoz.

Mostanában már igen sok kisgazda takarmány-répát, de czukorrépát is termel; a czukorrépát persze a gyárnak kell eladni, de a leveleket és visszamaradt répafejeket igen jól lehet a birkákkal értékesíteni, csak arra kell ügyelni, hogy azokat kellőképen összemetteljük; a takarmányröpát a birka nagyon szereti, esakhogy ezt nem szabad kizárólagos takarmánynak tekinteni, hanem csak adaléknak, vagy pótléknak. Sokan abban a hitben voltak eddig, hogy a répaetetés károsan hat a gyapju növekedésére s hogy a répával tartott birka emiatt kevesebb gyapjut termel. Nos ez nem áll s bátran mondhatjuk, hogy ez az állítás nem egyéb mesénél.

Szemes eledelt a kisgazda nem igen szokott juhaival etetni, mert bizony erre nem is igen telik, de meg azért nem, mert a szemes eleség mégis tulságosan drága erre a czélra. Annyi azonban bizonyos, hogy a juh a szemes takarmányt sokkal jobban

emésztli meg és értékesíti mint a szarvasmarha. A tejelő anyáknak azonban nagyon ajánlatos némi szemes eledelt is adni, mert a szoptatás nagyon igénybe veszi őket s ezért czélszerű őket bőségesebben tartani, azonfelül pedig a szemes takarmány fokozza a tejelést is. Az a kérdés, miképen legezélszerűbb a juhoknak a szemes eledelt adni, hogy azt kihasználhassák? tapasztalatunk szerint a zabot legjobb egészben adni, ellenben az árpát, rozsot, borsót stb. meg kell előbb darálni vagy legalább is előbb vízbe áztatni. Hüvelyeseket ne etessünk a juhokkal, mert ezek károsan hatnak rájuk; nevezetesen nyulós izzadmányt okoznak s az anyajuhok könnyen elvesztik a tejet ha hüvelyesekkel etetjük őket; a bárányok pedig a hüvelyesek etetésé mellett lesóványodnak, könnyen megbénulnak és szemgyuladást kaphatnak.

Igen fontos a juhok téli takarmányozásánál a só adagolása; a juh is, mint minden házi állatunk megkívánja a sót, sőt egyik állatra sem olyan nélkülözhetetlen a rendes sózás, mint épen a juhra. Nem szabad sajnálni állatainktól azt a költséget, a mibe a só beszerzése kerül, mert erre feltétlenül szükségünk van; ezt a jövőben annyival könnyebben fogjuk megtehetni, mert mint tudjuk, a só ára az eddiginek felére szállított alá.

A szegény embert az ág is huzza.

Sok vissza dolgot alkotott ez a mai társadalmi élet, különösen keserű az, hogy a tisztességes munka és szorgalom ma nem elegendő arra, hogy valaki jó létét biztosítsa, mert igen sokszor nem azé a jutalom, a ki fárad, hanem egy harmadik személyé, kit nem is ismerünk. Ezt az állításomat támogatja a mostani tapasztalat is, midőn a termények ára emelkedik s az élelmi czikkek drágulását okozza. Ebből is azt látom, hogy a szegény embernek a szerencséje is szegény.

De nézzük csak a dolgot közelebbről, ne így általánosságban beszéljünk, de térjünk a mondani valókra. A kisbirtokos ember igen sok méltánytalanságnak van kitéve, mert a mit ő termel, azt rendszeren olcsón adja el, a mit ő vesz, azt rendszeren drágán veszi.

A kisbirtokos, az arató, általában a földmivelő, mezei munkás, július és augusztus hóban kapja meg a terményt, melyért egész évben fáradozott. Ez a gazda és munkásosztály igazán kevéssel megelégedő; a mit buzát tud keresni, azt mind eladja s az év 8 hónapján keresztül krumplival és kukoriczából előállított élelemmel él. Az értékesebb gabonaműt eladja az utolsó szemig, hogy kötelezettségeinek megfeleljen.

Igazán szánandó teremtés, mert véres verejtékes munkája után mily sokszor szenvedés a jutalma. Miért? Azért mert akkor, midőn ő kénytelen áruba bocsátani terményét, akkor az rendszeren olcsó. Augusz-

tus hóban a szegény emberek től a vidéki alkuszok potom áron szedik össze a terményt, s keservesen látja a munkás az ő szomorú jövőjét.

Mikor tavasszal beáll a dologidő, azzal a silány eséssel, melylyel télen át élt, nem bírja a terhes dolgot, jobb élelmezést kell folytatni. De miből! Április, május, június hónapokban veszi a lisztet, zsiradékot méregdrágán, úgy hogy mikorra elvégzi az aratást, a kontó kifizetése után jut is, marad is valami télire, ruházatra.

És ezen a bajon nem segítenek a társadalom vezéreibei. Vannak népképviselők, de fájdalom, a múlt azt bizonyítja, hogy kisebb gondjuk is nagyobb, semhogy a szegény nép ügyét fölvegyék, azokon segítsenek.

Pedig ha a nép még jobban elszegényedik és a munkától elidegenedik, nem tudjuk előre megmondani, mily rettenetes lenne ennek a következménye. Fordítsuk hát gondunkat a gazda és a mezei munkás sorsának javítására, ha mást nem teszünk, tegyük meg azt, hogy munkájának bére, haszna az övé legyen s ne mérjenek kettős mértékkel keresménye fölött. De hát azt kérdehetnék tőlem, hol is kezdjük meg a munkát?

A községeknél. Minden községben alakítsuk meg „a községi gazdakört” és ez ne pipázó, pletykálkodó kör legyen, hanem munkás és hasznos intézmény, mely vezérszerepet és gondos atyai munkásságot fejtson ki a kisgazdák és mezei munkások minden ügyében. Így közös erővel a sok kiesinynek összetételével, lehetne a mostani bajon segíteni. Ne idegenkedjünk egymástól, ne kevélykedjünk botorul, ne nézzük le a szegényebb felebarátunkat, hanem közös érdekeink szolgálatára, védelmére egyesítsük becsülettel minden erőnket, tömörülve, nem szétszórta lépve elő, bizonyára megtudnánk magunkat óvni a méltánytalan kihasználástól, de egyszersmind a vételeknél is, a tömeges vásárlás, a szegény embert előnyben részesítene.

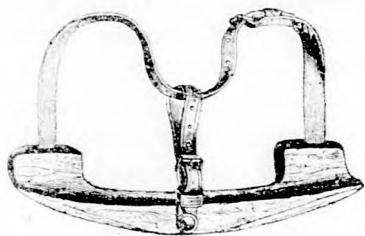
Lássuk be, hogy ily szétszakadozott állapotban a gazda kész zsákmánya a ravaszságnak, ezért vegyük ennek elejét egyesülés által.

Vasadi Balogh Lajos.

Szarvigazító.

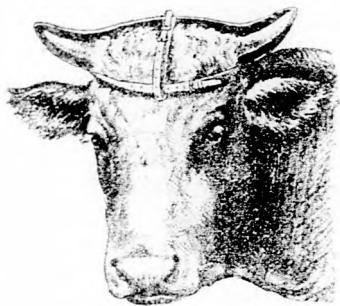
Minden gazda örömét leli az olyan pár ökörben, amelynek mindenike egyformán fejlődött, egyforma erős és nagy s emellett mindeniknek szép nyaka, izmos marja, egyenes háta, széles fara. Szilapszerűen álló izmos végtagjai vannak. Hátha még az ilyen két ökörnek egyformán álló, szép czimeres szarvuk is van, ez azután netovábbját képezi annak, amit az igaz jószágnál a legszebbnek nevezünk! Az ilyen czimeres, egyforma szarvállású pár ökröt jobban is megfizetik, mint az olyat melynek „hajszása” talán „csákó”, a „eselős”-nek pedig „gallyas” a szarva, mert hát még szarvállásra is egyforma ökröket nehéz ám összeállítani. Hiszen hány-szor történik az meg, hogy borju korában már előre

kiszemeljük, hogy melyiknek melyik lesz a párja, mert körülbelül egyforma testűek és úgy is látszik hogy egyformán fognak fejlődni. De egyszer csak azt vesszük észre, hogy daczára egyforma növekedésüknek, egyformán alakult testüknek egy pár ökör mégsem lehet a kettőből, mert hát egyiknek szarva egészen más irányban kezd fejlődni, mint a másiknak. Ilyenkor aztán vagy azt tesszük, hogy újra párt keresünk egyiknek is másiknak is, a mi pedig sok utánjárással és költséggel járhat, vagy pedig a két állatot továbbra is együtt hagyjuk, hogy majd alkalom adtán a vásáron szarvuk állása miatt olcsóbban legyünk kénytelenek eladni annál, mint amennyiért eladtuk volna egyiket is, másikat is, ha egyforma szarvállásu párral állítottuk volna össze.

1. ábra. Szarvigazító.

A nem egyforma irányban fejlődő szarvon pedig lehet ám segíteni, ha azon készüléket alkalmazzuk, melyet az 1. számú kép mutat. Ezen igen egyszerű szarvigazító, melyet otthon is mindenki maga elkészíthet, egy kifli-alaku fa, melynek két vége szélesebb, mert közepe ki van vágva, hogy jól legyen elhelyezhető a szarvak alá. Ezen kiflinek elülső része magasabb, miáltal egy ívalaku vájulat jön létre, mely a növekedő szarvnak irányt ad. Van még rajta két szíjj is, melyeknek segítségével a készülék a fejre feleszatható és ott helyzetben tartható. Az egyik szíjj elülről, a szarvigazító közepéről indul ki s előre felé azon másik szíjhoz kapcsolható, mely a szarvigazító két végéhez van megerősítve s mely oldalt esattal van ellátva. Az állat fejére ezen készüléket úgy tehetjük föl, mint azt a 2. számú

2. ábra. Szarvigazító a szarvakra felerősítve.

kép mutatja. T. i. a kifli-alaku fát hátul a tarkóra rátesszük, és széles oldalsó részét a szarv alá benyomjuk úgy, hogy a szarvak a szarvigazító vájulatába jól beleilljenek. Ezután egyik szíjjat a homlok körül vezetve oldalt összecsatoljuk. A másik szíjjat pedig hátulról előre, a már megerősített és a homlok körül lévő szíjj alatt elvive, csatoljuk össze oly szorosán, amilyenre éppen szükséges.

Ezen készüléket akkor alkalmazhatjuk, midőn észrevettük, hogy a fiatal állat szarva nem kellő irányban nő, mikor a szarv már 8—10 cm hosszú. Lehet azonban esetleg már korábban is alkalmazni.

Sztankovics János.

Gazdák gyűlése. A mily jövedelmező volt még néhány év előtt is a cukorrépa-termelés, annyira ki nem fizeti az magát ma, a mikor a cukorgyárosok egymással szövetkezve, közös akarattal oly alacsonyra szoritották le a cukorrépa árát, hogy az a termelési költségeket sem fedezi, nem hogy jövedelmet is hajtana. A cukorgyárosoknak ez a méltatlan eljárása arra indította a Bars-, Nyitra- és Pozsonymegyei cukorrépatermelő gazdákat, hogy ők is szövetkezve, közösen védekezzenek a gyárosok kapzsisága ellen; e czélból e hó 3-án Pozsonyban igen látogatott gyűlést tartottak, a melyen a jelenlevők tulnyomó része (akik összesen mintegy 5000 holdon termelnek cukorrépat) becsületszóval kötelezték magukat, hogy métermázsánként 88 kr.-on alul nem adnak cukorrépat a gyárosoknak. Ily módon ezek kényszerítve vannak ezt az árat megadni a gazdáknak, ha csak a gyárat becsukni nem akarják, a mit bizonyára nem fognak tenni. Így kellene eljárni másutt is, s szövetkezve, közös erővel kényszeríteni a kapzsi gyárosokat, hogy méltányosabb árakat adjanak az amugy is nehéz gondokkal küzdő gazdáknak.

A taréj elfagyása. A taréj elfagyása előfordul nagy hidegben a baromfinál, leginkább pedig a nagytaréju fajoknál. Ennek következtében a beteg tyukok nem tojnak addig, míg ez a baj meg nem szűnik, ami rendszeren sokáig tart. Ezért tanácsos a baromfit nagy hidegben, különösen szeles időben az ólban tartani és bőven etetni, míg az idő enyhül. Ha mindazonáltal mégis elfagy a tyukok és kakasok taréja, ezeket néhány napig elkülönítjük, hogy taréjukat a többi ne vagdossa és a taréjt bekenjük egy kenőccsel, mely egyenlő részben sáfránytinktúrából, kámforszeszből és terpentintből készül. E kenőcsöt lágy ecsettel rákenjük és a vérkeringés hamarosan helyreáll, a taréj újra kipirosodik és széle nem szárad el. A taréj későbbben is néha kékes színű lesz igen hideg időben, azonban idővel ez is elmúlik, ha néha napján ismét bekenjük a fent leírt kenőccsel.

Szer a fogfájás ellen. A legerősebb fogfájás is megszüntethető, ha nem is mindenkorra, de legalább rövid időre, a következő szerrel: Egy késhegynyi porrá tört krétát tenyerünkbe teszünk és egy kevés rumot öntünk rá; mihelyt a rum a krétával érintkezik, szén-sav fejlődik erős sístergés mellett. Ezt a keveréket — mielőtt a szén-sav elillannék belőle — föl kell szívni az orrba s ezt befogva, mintegy fél perczig benne tartani. Csaknem ugyanazon pillanatban, midőn a folyadékot felszívjuk, megszűnik a fájdalom is. Ez a szer olcsó s a legtöbb esetben segít.

A Világosság és a Sötétség.

A magyar nyelv.

Nincs szebb nyelv a magyar
nyelvnél,
Lágyan esendül hangja
Mint a messze rónaságon
A puszták harangja.
Álmodó madárnak
Édes sóhajtása,
Rengő rózsaleveleknek
Szelid suttogása.
Büvös-bájos a magyar szó,
Szépen szóló muzsikaszó.

Nincs szebb nyelv a magyar nyelvnél,
Büszkék legyünk rája!
Fölharsan mint a viharnak
Zúgó harsonája.
Zeng a bérczek ormán
Felhőkkel beszélve,
Fönséges nagy siralmában
Fölkialt az égre,
Könnyet szór a csillagokra,
Keservinket panaszolja.

Nincs szebb nyelv a magyar nyelvnél,
Cseng szabadon, bátran,
Mint a hősnek kardja csattog
Villámló esatáiban.
Ezredévek öre,
Szabadság védője,
Benne van a magyar nemzet
Múltja és jövője.
Csenj, te szép kard, láng-lövelve,
Ősapáink drága nyelve!

Pósa Lajos.

A kassai borbély.

— Karczolat a 48-as időkből. —
Irta: Buday Barna.

Az 1848-iki év január havában meleg volt a világ Kassa körül. Egyik oldalról Klapka György igyekezett errefelé a tiszai hadtesttel, de utközben még egy kis elintézni valója akadt a császári sereggel; Tarczalnál meg Bodrogkeresztturnál kerültek össze s mindakét helyen meglátták honvédeink a császáriaknak a hátát.

Görgei Léva felől huzódván, 16 ezer főnyi derék hadtestével a Windisch-Grätz seregét akarta kikezdeni. Csakhogy az ellenfélnek is kemény foga volt, azonkívül jól kiképzett katonája, ruhája s fegyverzete bőven. A mieink pedig mindezekben sohasem valának gazdagok, Hodrusbányánál és Szélaknánál történt az egyenlőtlen összemérvkezés, reánk nézve balsikerrel. Érzékeny veszteség után Görgei kénytelen volt visszahuzódni, ezután minden törekvését arra fordítván, hogy az üldöző Windisch-Grätz nyomát veszítse s a Klapka hadtestével egyesülhessen.

Élt ez időben Kassa városában egy jámbor borbélyember: Bertalan mester. Apró, vézna ember volt szegényke; sánta lábai, görbe növésű háta miatt alkalmatlan volt fegyver alá, ami neki elég keserűséget okozott. Otthon maradt tehát ollói, beretvái és illatszerei között, lesvén kis bódéjából a járókelőket, nem azért, hogy megkopaszsa azokat, hanem, hogy híreket halljon tőlük a világ folyása felől; nagy dolgok történtek akkor naponként, amelyek lapokat töltenek be történetünkben. Persze, kevés ember akadt, aki most haját vágatni kívánt volna; hogyisne, mikor bárki levágathatta a haját fejestől együtt s még csak fizetni sem kellett érte. Hanem ujságokat, véres híreket annál többen tudtak mondani a jó Bertalan mesternek, amelyek ezt egész szelid mivoltjából kiforgatták.

Nem nyirt volna most már emberi szőrőzetet, ha maga a püspök hajtja is eléje a nyakát; vére szomjazott a kis borbély, ellenség vérére s olykor nagy ollóját kezei közé fogván, elkeseredettségében olyan dühösen nyikorgatta azt, hogy esupa félelem volt. Hej, ha az ellenség nyaka véletlenül az ollója közé került volna!... arra gondolt Bertalan mester.

Egyszer aztán ő is megtudta a szélaknai vere séget; mint futó tűz terjedt a hire, hogy halálra üldözik a Windisch-Grätz vasasai a fiainkat. Erre Bertalan mester előszedegeté teménytelen ollóját és beretváját s hozzáfogott azoknak kiélesztéséhez, olyan buzgalommal, mintha egy egész sereg Windisch-Grätz huszárnak le akarná nyiszákolni a nyakát.

„Mit akar kezdeni szomszéd ezzel a sok gyilkos szerszámmal, talán bizony fel akarja fegyverezni az armádiát?”

Igy ingerkedett vele az átellenben lakó pék, akit a pupos háta miatt hagytak itthon — házat őrizni.

„Mit akarok?“ morgott Bertalan mester, „én tudom azt, mit akarok . . . Nát azt akarom — tört ki végre belőle az indulat — hogy megberetvéljam a Windisch-Grätzet, csak ide jöjjön. Hanem akkor nyiszi-nyaka lesz“, fenyegetődzött az elkeseredett borbély s baljóslatulag huzta el a beretvát gégeje fölött.

„Jár is annak most eszében, hogy Kassára jöjjön beretvélkozni — felelt a pék — hiszen a Tisza felé igyekeznek.“

„Azt mondja szomszéd, hogy nem jön ide. No jól van. Azért mégis megberetvélom én Windisch-Grätzet.“

Azzal nem szólt többet egy szót sem, hanem zsebrevágta legnagyobb ollóját, beretváját meg csipetetőjét s ellátván magát néhány napra való elemózsiával, köd előtttem, köd utánam, eltűnt nyom nélkül. Másnap a pupos pék zárva találta a borbély műhelyét.

*

Kemény, hideg éjszaka volt. A csipős szél keményre fagyott hószemeseket csapkodott az előőrsek szeme közé s még azt sem teheték, hogy hátat fordítsanak a dühös szélnek, mert az ellenség felől fúj. Aztán ha legalább egy-egy teringettével könnyíthetnének magukon a jó fiúk. De ehhez sem értettek, mivelhogy egytől-egyik osztrák legények voltak szegények, a Windisch-Grätz táborából. Szó nélkül taposták magok körül a havat, örökös mozgás által igyekezvén megvédeni a fagytól zsibbadó tagjaikat.

A vezénylő főhadnagy valamivel hátrább, egy ponyvából rögtönözött sátor alatt pihent. Keserves pihenés volt, 28 fokos hidegben, nyitott sátor alatt, amelyet át meg át járt a szél, egyszerű posztóköpenyegben.

A főhadnagy arcát ökölnagyságu daganat torzította el; kegyetlen fogfájása volt, ami még a dermesztő hidegnél is jobban kinozta. Tehetetlen fájdalomában nagyokat szisszenve toporzékolt lábával, amivel csak azt érte el, hogy még jobban belemerült a fagyos hórétegbe.

Egyszerre csak szavak ütötték meg fülét az őrszemek felől.

„Halt! Wer da! . . .“

A többi hangot elkapta a szél, de rövidesen rá az egyik altiszt szuronyos fegyvere előtt, egy vékony emberkét vezetett a főhadnagy elé. A jámbor kassai borbély volt az, aki a hidegtől meg fáradtságtól megkinozva, bizegni is alig tudott már. Az altiszt jelentette, hogy a fogoly ezívil át akart törni az előőrsvonalon s nem tudja igazolni magát. Kezében tartott egy ollót meg egy beretvát, ezek a veszedelmes fegyverek Bertalan mesternél találtattak.

„Ki vagy?“ förmedt a borbélyra a főhadnagy emberfaló jókedvvel s szemével már előre is fát keresett a szegény Bertalan számára.

„Faczér borbély“ — felelt ez.

„Mit akarsz.“

„Munkát keresek. Tudom, hogy ilyenkor a tiszt urak nehezen jutnak fodrászhoz.“

Ekkor a főhadnagynak egy ötlete támadt; hát ha ez az ember megválthatná őt pokoli kinjaitól . . .

„Tudsz-e fogat huzni?“

„Tudok-e? De mennyire tudok! Hat fogát is kihuzom a vitéz főhadnagy urnak, anélkül, hogy csak egy haja szála is meggörbülne.“

„Ide vigyázz. Két rossz fogam van. Huzd ki gyorsan, nincs időm teketoriázni. De ugy ügyeskedjél, hogy a kezemten a nyakad.“

„Nem kell félni, egy haja szála sem görbül meg.“ (De majd meggörbül a derekad.)

Bertalan mester benyult a tiszt fájós álkapesába s műértő kezei rögtön kiéreztek a beteg fogakat. Keresztül-kasul lyukások voltak azok, nem lehetett összetéveszteni őket.

Bertalan mestert láz futotta el, amikor egy kegyetlen ellenségnek álkapesát kezei között érezte. Ej, ha most itt volna az a beretva. De hát a csipetető is jó. „Ugy-e, fáj a fogad“ mondogatta magában. „No hát csak hadd fájjon. Ugy-e szeretnéd, ha kihuznám a beteg fogaidat, hanem én az egészségeket huzom ám ki. Hadd tapogatom csak ki a legjobbikat. Így ni. Megemlegeted te még ezt a foghuzást.“

„Végezz!“ — kiáltott rá a tiszt — mert leváglak!?“

Bertalan mester körülfogta csipetetőjével a kiválasztott fogat, aztán egy nagyot rántott. A főhadnagy pokoli ordításba tört ki s száját elöntötte a vér.

E pillanatban a szomszédból élénk puskaropogások zaja verte fel a csendet. Az előőrs fegyverbe állott s rohamléptekkel indult a megtámadott szomszéd előőrs védelmére. Utközben a főhadnagynak jutott valami eszébe; visszafordult s elsütötte pisztolyát Bertalan mesterre, aki erre végig terült a földön. De nemsokára ismét talpon termett s szapora léptekkel távozott a bus vidékről.

Mesébe illő szerencsével, uttalan utakon bujdosva, bántódás nélkül ért hajlékába. S ami fő, magával hozta a hadi zsákmányát is: egy egészséges növesü, óriási zápfogat.

Azt először egy tokba rakva, kirakatában helyezte el, hadd gyönyörködjék benne az egész világ. Majd mást gondolt. Csináltatott egy sárkánykigyót, annak az álkapesába helyezte el a fogat, úgy ijesztgette vele a békés polgárokat. Ott sem volt jó helye neki. Keresztül furatta s ráhuzta az óralánczára. Attól kezdve nem is vált meg többé tőle egy perezre sem.

Nem is ok nélkül volt büszke erre a tanujelre Bertalan mester!

Hideg, téli éjszaka idején felkeresni az ellenséget fegyver nélkül, átmenni az ellenséges vonalon a biztos halálba, kikeresni a legádázabb ellenséget, akinek éles kard van az oldalán, annak kirántani az egészséges fogát, hogy az álkapesa is majd utána

szakadt: van-e a világon csak egy borbély is még, aki ebben utánozni merete volna Bertalan mestert!?

Január 10-én, kitünően keresztül vitt téli hadmivelet után a Görgői és Klapka hadtestei egyesültek Kassánál s a jó Bertalan megérte azt az örömet, hogy tüskés honvéd ábrázatokat beretválhatott.

Olvasóink köréből.

A földadóra vonatkozólag *Lédever* János a „*Független Ujság*” előfizetője akövetkező észrevételeket teszi. „Általános a panasz, hogy a szegény földműves nép nagyon meg van adóztatva. A kiscgazda egy negyedtelek után, — amely alig hoz 50—60 frt tiszta jövedelmet, — 15—16 frt földadót fizet, ami a 25—30%-nak felel meg; holott már a jövedelmi adó is 10%. Miből éljen hát a kiscgazda? Igazságosabb adókulesot kellene megalkotni, mely a kiscgazdát s nagybirtokost egyformán terhelje s mely emellett lehetővé tegye a földművelő nép tisztességes megélhetését.” Erre a közleményre az a megjegyzésünk, hogy a földadó a kisc- és nagybirtokost egyformán terheli ugyan, mert mindkettő tiszta jövedelmének mintegy 20—25%-át fizeti e ezimen, de természetes, hogy a nagybirtokosnak azért még marad annyi, hogy megélhessen, míg ha a kiscgazda 60—100 frt csekély jövedelmének negyedrészt adóba elfizeti, bizony a maradékból már bajosan jön ki. Egyébként — mint lapunkban már többször rámutattunk — a felszólalónak teljesen igaza van, s mi is azért küzdünk, a mi a „*Magyar Gazdaszövetség*” zászlóján is rajta van, hogy a mai túl magas földadót leszállítsák s ehelyett a tőzsdét s a nagyipar egyes ágait vessék igazságosabb megadóztatás alá.

Döntsenek olvasóink. Lapunk mult számában felkértük olvasóinkat, hogy velünk közölni sziveskedjenek, miszerint a „*Független Ujság*” 51. és 52. számaiban közölt dolgozatok közül melyek nyerték meg leginkább tetszésüket.

Felhívásunkra számosan nyilatkoztak s valamennyien legjobb megelégedésüknek adtak kifejezést a „*Független Ujság*” tartalma fölött. A neki leginkább tetsző cikket nem mindenki jelölte ki, mégis a legtöbb szavazat Vasadi *Balogh* Lajos „*Segítsük egymást*” cz. közleményére esett, ezután a gróf *Károlyi* Sándor „*A magyar gazdákhöz*” cz. vezérezikke, *Szilassy* Zoltánnak „*Okoljunk*” cz. és *Sztankovics* Jánosnak „*Allataink téli takarmányozása és istállózása*” cz. közleménye nyerte meg leginkább a tetszést, bár a többi közleményekre is több szavazat jutott. Lapunk mulatató részének közleményei közül *Pósa* Lajos jeles költőnk és *Petrus* Jenő költeményei általános dicséretet kaptak. A prózai művek közül *Péterfi* Tamás „*Góbé*” cz. humoros dolgozata nyerte a legtöbb szavazatot, ezután a *Bársony* István, *Móra* István és *Szilárd* Ferencz művei kaptak többséget, bár a *Buday* Barna Karikás bácsija sem maradt voks nélkül. Általában kitünt, hogy olvasóink a humoros dolgozatokat kedvelik inkább s emellett sok talpraesett megjegyzést vettünk tudomásul, amelyek módot nyújtanak arra, hogy ezután a „*Független Ujság*” olvasóink igényeinek még jobban megfelelően állítsuk egybe.

Képünkhöz.

Világosság és sötétség. Mai képünk a világosság-
nak és sötétségnek küzdelmét jelképezi. Mindkettőt egy egy nő személyesíti. Sűrű felhőgomolyag között repül a Sötétség, hogy a földet az éj gyászfátyolával borítsa be. De a felhőszövevények között pirradó sugár tör át s megjelen a világosság tündére, esillaggal homlokán, egyik kezében lángkorbácsal, másikkban hosszú dárdával s villámokkal sujtja a Sötétséget, ki meg akarja akadályozni, hogy a jótékony Világosság hódítsa meg a homály birodalmát. A küzdelem eredménye előrelátható. A Világosság győzni fog s a háttérben máris megjelen a nap, biztató sugarakat hintve szét. Ilyen küzdelmet folytat a tudatlanság, babona, káros előítéletek ellen a felvilágosodás szelleme s így győzedelmeskednek a szabad eszmék régi kor elavult maradványai fölött.

Apróságok.

Ezer fürt egy szőlőtökén. Mühlhausenben ugyan-
csak megbámultak egy hatalmas szőlőtökét, melyen az idén ezer szőlőfürt termett. A szőlőtökéknek ez a királya egy munkásház kertjében áll, melyet jelenlegi tulajdonosa 14 év előtt vásárolt. A töke már akkor sem volt fiatal és valószínűleg 50 év előtt ültették, a mikor a mühlhaseni munkásnegyed keletkezett. Valami különös gondozásban nem részesítte, de mellette folyik le a konyha piszkos vize és ez a táplálék nagyban elősegithette a töke dus tanyésztését. A töke két oldalra terjeszkedik és az egyik oldalon venyigéi lugast alkotnak. A lugastól négy méter hosszú venyige kuszik föl a nyárfára és ezt a venyigét három helyen is alá kellett támasztani, hogy a fürtök terhétől le ne roskadjon. A nyárfán is fürtök lógtak le az ágokról, melyek úgy látszottak, mintha a fán termettek volna.

Meggyeztek. Egy munkás erősen megsérült a kezén munka közben. Két orvost hívnak hozzá; az egyik kijelenti, hogy két ujját le kell vágni, a másik pedig azt mondja, hogy kettő nem elég, hármat kell levágni.

— Nem, nem, csak kettőt, erősítgeti az első.

— Azt mondom, hogy hármat, hajtogatja a másik.

Erre az első nyugodtan azt mondja:

— Hát nem bánom, legyen három!... Csak nem fogunk ilyen csekélység miatt összeveszni!

A német császár külön vonata. Nem rég készült el a német császár külön vonata, melyen három éven át dolgoztak s 3.7200.000 márkába került. A vonat tizenkét waggonból áll, melyek közül kettő „gyermekszoba”. A fogadó szakaszban több szobornü van, a hálósakaszokat pedig fürdőberendezéssel is ellátták.

A d o m á k.

Javithatatlan.

Plébános. Mihály, Mihály, már megint be van kend rugva? Az okatlan állat, ha vizet iszik, tudja, hogy mennyi elég neki!

Mihály. Persze hogy tudja! Hiszen ha vizet iszom, én is tudom, hogy mikor elég.

Megfejtette.

Atyafi. Ugyan biztos ur, mondja csak, miért van ezen a tornyon 3 óra?

Rendőr. Az nagyon egyszerű. Ha többen akarják tudni: hány az óra, ne kellessék egynek a másíkra várni.

Koczká-talány.

Szoboszlai Gyula-tól.

a	e	e	ó
é	g	g	l
l	n	n	ó
ó	r	r	t

A betűk a koczkában úgy helyezendők el, hogy jobbról balra s fölről lefelé olvasva, egy értelmet adjanak.

Lapunk 52. számában közölt talány megfejtése:

Á
1 D 1
2 f e j 2
3 o r b á n 3
4 k é p r á m a 4
9 D e b r e e z e n 9
5 p e r c z e k 5
6 e r z s i 6
7 s e r 7
8 n 8
B

Helyesen fejtették meg: Szuh József, Kovács Bálint, Balog Mihály, Hern Emil, Őri Péter.

Lapunk ez évi I. számában közölt talány megfejtése:

Koporsó.

Helyesen fejtették meg: Kovács Jánosné, Szuh József, Szombathy Mihály, Gyarmath József, Lám Béla, Szenáyi Antal, Nádudvari Dezső, Piti Péter, Tajthy Gábor, Kolontári József, Bede Sándor, Fekecs Rezső, Békésy József, Vimborszky Károly.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Mindazon t. előfizetőink, kik lapunk terjesztése érdekében közreműködni szivesek voltak, fogadják együttesen hálás köszönetünket.

Ifj. Székely Gergely urnak, Lapunkat hitelbe küldeni sajnálatunkra nem áll módunkban. Az eladásra való gyékényt, stb. tessék hirdetni. Lapunkban a hirdetés egy-szeri közlése 1 firtba kerül, beleértve a 30 kr. bélyegilletéket is. — **K. J.** A postaköltséget nem fizethetjük. — **Csász** József urnak, Ha a F. U.-ot netán nem kézbesítésének rendesen, úgy kérjük azt velünk egy levelező lapon azonnal tudatni; mi majd utána járunk a főpostán hogy a lap rendesen kézbesítettessék. — **Kasza** András urnak, Fogadja szives fáradozásáért őszinte, meleg köszönetünket. — **Erős** László urnak, A földadója a kataszteri felvételek szerint igen különböző; hogy osztályonként mennyi, azt a község-házán szivesen megmondják. Az ingatlan és jelzálog-intézet kölesön fetételeit, tessék egy levelező-lapon közvetlenül az intézettől megtudakolni. — **Kesze** János urnak, Fenti üzenet Önnök is szól. — **Dömötöri** Márton urnak, A zsebnaptárt külön levélben újból elküldöttük. — **Komáromy** Mihály urnak, Mint tapasztalni tessék, lapunk egyes községek belügyeivel nem foglalkozik, mert szűk tere csak a nagyközönséget érdeklő eseménynek ad helyt. Ez okból a felszólamlást nem hozhatjuk. — **Tóth** Gábor urnak, Tüdőgyulladás után gyakori az, hogy nagyobb fokú köhögés marad vissza; nagyon ajánlatos, hogy az állatot meghűléstől óvja s állatorvossal kezeltesse, mert az ily betegség után visszamaradt bajokon csak rendszeres gyógyítással lehet segíteni. — **Alberti** János urnak, Levelét áttettük a Jelzálog forgalmi intézetéhez, mely levélben fogja Önnel a feltételeket tudatni. — **Kertay** József urnak, Siter, A kötvényt és levelet áttettük a Kölesönös Biztosító Szövetkezethez, mely a feltételeket tudatni fogja. — **Kardoss** János plébános urnak, A H. Ó. H.-ért pótlólag beküldött összeget köszönettel vettük. Fogadja szives üdvözlötünket. — **Gyenes** József urnak, Szívességét köszönjük. Chequet nem küldhetünk, mert nincs cheque-számlánk. — **Halász** István urnak, A kívántakat megküldöttük. — **Kesze** János urnak, Sziveskedjék ezt közvetlenül a Jelzálog-forgalmi intézettől megtudakolni, mert a kölesön és kamat a földbirtok értéke szerint változik. — **Domján** Antal urnak, Kivánságának eleget fogunk tenni. — **Szabó** Sándor urnak, Köszönjük szives pártfogását. — **Ifj. Belső** Pál urnak, A H. Ó. H. nem küldött bélyeget, tehát nem küldhetjük, annyival inkább, mert csak félévre fizetett elő. — **Keler** János urnak, A F. U. hetenként egyszer jelenik meg, tehát kétszer egy héten nem küldhetjük. — **Alsó Ványi** István urnak, Sajnálatunkra, nem ismerjük a kértett könyvet, de majd utána járunk s ha megkaphatjuk, elküldjük. — **Kökövi** Antal urnak, Levelét áttettük az Ingatlan és Jelzálog-forgalmi intézetéhez, a mely a kívánt felvilágosítást meg fogja adni. — **Berta** György urnak, Fenti üzenet Önnök is szól. — **Kertész Horváth** Sándor urnak, A kívánt ezimváltozást meg fogjuk tenni. — **Molnár** János urnak, A H. Ó. H. elküldöttük. — **Szép** Ferencz urnak, A H. Ó. H. elküldöttük. A postás nem köteles 4 kilométer távolságra ingyen elküldeni a postát, legjobb ha maga küld érte. — **Klein** Tivadar urnak, Nagyon köszönjük szives jóindulatát és lapunk pártolását. A talány megfejtése későn küldetett be hozzánk, ezért nem közöltük Klein Helén kisasszony nevét a megfejtők között. — **Szabó** Demeter urnak, A kértett képek darabonként 10 firtért megszerezhetők a Révai testvérek könyv-

kereskedésében. (Budapest, Egyetem-utca). — **Tekecs József** Pál urnak. A kis-lutri huzásait rendszeresen közöljük. Öntől függ, mily összeggel akarja megrakni az egyes számokat; tehet bármily nagyságu összeget. — **Baksa Ferencz** urnak. Csütörtökön. A földművelésügyi miniszterium az új Országházzal szemben, a külső Nádor-utczában van. — **Nagy János** urnak. Tiszasüly. Az elmaradt számokat nem áll módunkban megküldeni, ezek helyett a lapot márczius végéig ingyen fogjuk Önnek küldeni. — **7564. előfizető.** A hirdetés egyszeri közzétételének díja 1 frt. — **Szárász Károly** urnak. A kívánt változtatást eszközöltük. Szives buzgalmát nagyon köszönjük. Az említett regényt sajnálatunkra nem küldhetjük meg, mert azt nem áll rendelkezésünkre. — **Kiss Gyula** urnak. Az Eclair feeskendő árát méltóztassék egy levelező-lapon a Magyar Mezőgazdák szövetségétől. (Budapest, Alkotmány-utca 31.) megtudakolni. — **Halász István** urnak. A czimeket köszönettel vettük; a lapokat expedáltuk. — **Bobcsék Sámuel** urnak. Köszönjük szives fáradozását. — **Kis Husi József** urnak. Sziveskedjék értesíteni, miféle részvénytársulatról óhajtt felvilágosítást, mert azt nem nevezte meg közelebből. — **Kanyó János** urnak. Ilyen gramatika nincs; szerb és magyar, valamint német és szerb van, de ilyet mind a három nyelven együtt nem ismerünk; ha a két előbbi megfelel céljának, tessék megírni, majd utánvétellel megküldjük. — **Patolay László** urnak. Beküldött hátralékos előfizetését köszönettel vettük; előfizetése az év végéig tart. — **Patoky János** urnak. A H. Ö. H. postára tettük. — **Fekete Antal** urnak. Nagyon szivesen beleegyezünk s annak idején kérjük majd az előfizetés meghosszabbítását. Előismerése igen jól esik nekünk, fogadjja érte köszönetünket. — **Erdős András** urnak. A Köztelek-zsebnaptár igen hasznos gazdasági útmutatósokkal van tele, melyeknek minden gazda hasznát veheti; azonkívül különféle jegyzetekre rovatos tabellák vannak benne. Oly könyv, mely a méhészet, sertésnevelés, állattenyésztés, gyümölcstenyésztésről stb. behatóan tárgyal, nincs; külön-külön vannak minden egyes tárgyról igen hasznos könyvek, s ha valamelyiket megrendelni óhajtat, mi azt utánvétellel szivesen elküldjük. — **7564. Kis Csáko.** Egyszer 1 frtba kerül. A díj előre fizetendő. — **Nagy Hegyi János** urnak. A decz 2-án beküldött utalványon Hegyi János J. fia Vadkert címre rendelte a lapot küldetni s mi ezen a czímen rendszeresen is küldjük a lapot, kérjük értesítsen bennünket, van-e ott Vadkerten H. J. J. fia nevű lakos. — **Kerekes László** urnak. Levelét áttettük a kölesönös biztosító szövetséghez, mely a felvilágosítást meg fogja adni. — **Kárpáthy N.** urnak. A kéredezett vers nincs birtokunkban; talán még Fülöp ur szerkesztése alatt küldte be? — **Waskovics Antal** urnak. Lapunk előfizetési ára félévre egy forint; a hiányzó 5 krt tehát majd a félévi megújítás alkalmával pótlólag sziveskedjék beküldeni. — **Mohács István** urnak. Igen szivesen fogadjuk közreműködését ha érdemleges közleményeket hajlandó beküldeni. Szives érdeklődésért fogadjja köszönetünket. — **Novák Mihály** urnak. Előfizetése június 30-ig tart. — **Bagol János** urnak. Köszönjük szives üdvözlését s alkalomadtán közöljük *Szini* Péter ural, akitől majd felvilágosítást kérünk az Ön által kérdezettekre is. — **Kulesztra András** urnak. Mi azt nem tudhatjuk, hogy az illető gróf csakugyan tüzött-e ki jutalomdíjakat. Tudják ki a nevét a grófnak s levél útján szerezzenek bizonyosságot az ügy mibenléte felől. Addig nem lehet lépéseket tenni. — **Szkapinyák Károly** urnak. Köszönjük a küldött dolgozatot, de sajnálatunkra elkésett. — **Kovács Gábor** urnak. Köszönjük figyelmét, Szives üdvözlését. — **28. sz. pályáör. Sz. András.** Mindkét helyen nem tartozik másodosztályu kereseti adót fizetni, 7 év alatt befizetett adója visszatérítése végett adjon be Mezőberény elöljáróságához kérvényt, melyben igazolja okmányokkal, hogy ez idő alatt máshol fizette az adóját. — **D. J. Hosszu-Hetény, B. M. Józka, H. A. Csepregi.** Sorsjegyeiket nem huzzák ki. **B. A. G.** urnak. Jó-szív sorsjegyeket kaphat: Kőváry Armin bankházában, Kossuth Lajos-utca 4. Mai árfolyama 3 frt 60 kr. 3 frt 75 kr. beküldése után az illető bankház azonnal megküldi a sorsjegyet. — **Hirschler Dániel** urnak. Sorsjegyet nem huzzák ki.

Kis lutri huzása.

	Január 2.				
Budapest	24	31	43	65	41
Trieszt	39	13	34	37	42
	Január 5.				
Prága	69	44	4	80	63
Nagy-Szeben	4	86	12	55	19

Budapesti piaczi árak.

Budapest, január hó 8-én.
Gabona. (Árak métermázsánként értendőek.) *Buza* 76—81 kg. *tiszavideki* 8.25 frttól 8.75 frtig, *pestvidéki* 8.35 frttól 8.80 frtig, *fehértalmú* 8.35 frttól 8.75 frtig, *bácskai* 8.50 frttól 8.85 frtig, *bánsági* 8.20 frttól 8.40 frtig.
Rozs 70—72 kg. 6.60 frttól 6.70 frtig.
Arpa: *takarmánynak* 60—62 kg. 4.00 forinttól 4.35 frtig, *égetni való* 62—64 kg. 5.10 frttól 5.90 frtig, *sőrfőzdei* 64—66 kg. 6.50 frttól 8.00 frtig.
Zab 39—41 kg. 5.85 frttól 5.95 frtig.
Tengeri 78—82 kg. 3.85 frttól 3.87 frtig.
Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	13.90	13.30	12.50	12.20	11.70	11.40	10.90	8.80	6.00

Buzakorpa, finom 3.50-5.10, durva 3.40—4.90 frt zsákkal együtt.
Egyéb magvak: *vörös lóhere* 36—43 frt; *lucerna* 45—48 frt; *mák* 23—24 frt; *bab* fehér nagyszemű 7.00—7.60 frt, *törpe* 9.80—8.40 frt, *tarka* 5.80—6.10 frt, *lenese* 8—15 frt, *borsó* 8.25—9.50 forint, *köles* 5.25—5.75 frt, *kendermag* 7.25—7.75 frt, *repeze* 10.50—12.25 frt.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökörért* 365—375 frtig; *középmínőségűért* 250—335 frtig; *gyenge minőségűért* 170—220 frtig; *hízott magyar ökörért* mm.-ként élőszuliban 25—30 frtig, *hízott tarka ökörért* 26—31 frtig. *Fejős tehén,* magyar fajta 70—80 frtig, tarka 90—145 frtig darabonként. *Élő borjú* 1 kgr. élőszulýért fizetnek minőség szerint 38—45 krt. *Vagott borjú* 1 kgr. hussulýért fizetnek 50—56 krt.

Juhvásár: *hízalt ürü* páronként 14.50—21.00 frt, *feljartott juh* 11—13 frt, *kiverő juh* 7.50—10.50 frt, *kecske* 8—12 frt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élőszuliban 40% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehézsért 50—51 kr., vidéki sertés könnyű páronként 250 kilóig 40—48 kr.

Baromfivásár. *Lúd* páronként 3.30—5.50 forintig, *kaesa* 1.80—2.80 frtig, *tyúk* 1.30—1.50 frtig, *csirke* 70 kr.-tól 1.20 frtig, *kappan* 2.10—2.50 frtig, *pulyka* 3.50—4.50 frtig.

Takarmányvásár. *Réti széna* 2.20—2.90 frt, *malhar* 2—2.50 forint, *zsupszalma* 1.60—1.80 frt, *alomszalma* 1.20—1.40 frt.

Vegyesek. *Tojás* forintonként 30—34 darab. *Szalonna* 45—48 krajczár, *Vaj* Ia. 80—160 kr., IIa. 70—120 kr. *Olvasztott vaj* 60—100 kr. *Méz* sárga esurgatott 32—33 kr. *Viasz* 150—154 kr., *burgonya* sárga 1.60, rózsá 1.20, közönséges 70—80 kr., *paprika* 20—40 frtig, hüvelyes paprika 26 frt métermázsánként.

Mütrágyák. *Thomas-salak* 18—20% 3.70—4.10 frt. *Kálitrágya* 20—22% 2.75—3.40 frt. *Vasgálicz* Ia. 3.40—3.75 frt, *vasgálicz* II-a. 2.75—3.25 frt. *Rézgálicz* 24.00—25.00 frt. (200 kgrkint Budapesten.)

Bőrök. *Ökörbőr száraz* 100 kgrkint 76—84 frtig, *tehénbőr száraz* 78—82 frt. *Nyers ökörbőr* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 27—36 frtig, *tehénbőr nyers* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 32—35 frtig.

Első magyar gazdasági gépgyár

* részvény-társulat *

GÖZGSEPLŐINK

a tökéletesség legmagasabb fokán állanak.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
 mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
 gazdasági gépeket gyártja.

Részletes árjegyzékkel
 és szakbavágo felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Kérjük minden kérdéssel bizalommal hozzánk
 fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágo-
 sító választ.

C Z I M:

ELSŐ MAGY. GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
 BUDAPESTEN.

Czímre ügyelni tessék.

Ekegyártásra
külön szakosztály

Különlégek borkészítési gépekben.

ORSZAGOS MAGYAR
KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körút 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Dessewffy Aristid, Komjáthy Béla, Péchy Tamás, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szönyi Zsigmond, Sztáray István gróf, Teleki Sándor gróf.
Vezérigazgató: Szönyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fe a megfelelő kinstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A takarmány és termények (szalmás eleség)

biztosítása szintén a legkedvezőbb feltételek mellett eszközölhető. A díjak itt is a lehető legmérsékeltőbbek

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **igazgatóság Budapestben**, (József-körút 8. sz.) és a **vidéken létesített ügynökségek**.

Kurcz Lipót és Társa

photozinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-typia, fametszet stb. utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografiai legszébben és legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

STOWASSER J.

hangszergyáros, esasz. és kir. udvari és hadsereg szállító

BUDAPEST, II. ker. Lánchíd-utca 5.

Ajánlja saját gyártmányú fuvó-, vonó- és ütőhangszereit és azok alkatrészeit valamint kitűnő hangú czimbalmait.

Középi és tüztöltői zenekarok felszereléséhez szükséges fuvóhangszerek a legjutányosabb árban és legelőnyösebb feltételek mellett szállítanak. Mindennemű hangszerek javítása a legolcsóbb ár mellett eszközöltenek. Régi hangszerek becseréltetnek. Erős orgonahangú harmonikából külön árjegyzék kérendő.

Most jelent meg

„Köztelek Gazdasági Zsebnaptár“

1897-dik évre.

Szerkesztik:

SZILASSY ZOLTÁN és RUBINEK GYULA,

az Országos Magyar Gazdasági Egylet titkársjai

A „ZSEBNAPTÁR“

praktikus új beosztással, gazdag tartalommal s **terjedelmes könyvviteli részszel** és **jegyzéknaplóval** jelenik meg.

Előfizetési ára: 1 frt 20 kr.

Postadíj: ajánlott küldéssel 10 kr.

Bolti ára: 1 forint 50 krajczár.

Megrendelhető

a „FÜGGETLEN UJSÁG“ kiadóhivatalánál:

Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek).

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31. Váci-körút sarok.

A szövetkezet célja: I. Olesó közvetítés gazdas. felszerelési és fogyasztási cikkek beszerzésénél. II. Mezei gazdas. termények legelőnyösebb értékesítése. III. Hitelnújtás a tagok részére.

Tűz és jég elleni biztosítások közvetítése.

Sürgőnyezim:
Mezőgazdák Budapest.
Hivatalos óra 129-1-ig s 2-5-ig.
Áruraktár czime:
M. Á. V. ny. pályaudvar XX. sz. raktár.

Bizomány-osztály.

Hadseregellátás.
Gabonaeladás.
Erőtakarmányok vétele.
Fedezeti tőzsdei kötések.

Árn-osztály.

Összes gazdasági cikkek a legkiválóbb minőségben.
Műtrágyák.
Építkezési anyagok.
Gazdasági vasneműek.

Gyapju, hizott marha és sertés bizományi értékesítése.

Vetőmag-osztály.

Mindennemű vetőmagvak megvétele és eladása. Eredeti külföldi magvak. Heremagvak. bérrostálása.

Gazdasági géposztály.

M. kir. állam. gépgyára mezőgazdasági gépeinek szövetkezeti képviselősége.

A „bergedorfi Eisenwerk“ tejjgazdasági gépgyár kizárólagos képvisellete.

Adrienne Piatt & Co. new-yorki kaszáló, marokrakó és kévekötő gépeinek kizárólagos képvisellete.

V. Vermorel-féle Eclair-permetező kizárólagos képvisellete.

Csenka-Bánki-féle petroleum-motorok mezőgazd. képvisellete.

Mindennemű kipróbált szolid kivitelű gazdasági gép jutányos beszerzése.

Gazdasági géptelepek, malmok, takarmányos és tejes kamarák berendezése.

A szövetkezet alapszabályait s havonként kétszer megjelenő „Üzleti Értesítő“-jét bárkinek ingyen s bérmentve megküldi.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, esúznál, tag-szagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Kwizda-féle

Restitutionsfluid

cs. és k. kiz. szab. mosóvíz lovaknak.

Egy palaezkkal frt 1.40

o. é. több mint 30 év óta

udvari istállóknak valamint katonai és polgári nagyobb istállóknak is, használatban: nagyobb erőfeszítések előtt és után erősítésül; továbbá fizamodások, az inak merevsége s más ily alkalmaknál; képesíti a lovat kiváló teljesítményekre idomításnál.

Valódi csakis akkor, ha a fenti védjeggyel van ellátva. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban.

Főraktár: Kwizda Ferencz János

Cs. és k. oszt.-magy. és román kir. udv. szállító kerületi gyógyszerárban, Kornenburg, Bécs mellett.

Igen érdekes regények leszállított áron.

Portómentesen megküldve 1 forint helyett 40 kr.

Nem szabad szeretnie.

Irta: Bodrogi Lajos.

Az erdész ur fia.

Elbeszélés Theurriet Andréól.

A malom története.

Irta: Sudermann.

Angyal és ördög.

Irta: Mathers Helén.

Megrendelhetők lapunk kiadóhivatalában Budapest, Köztelek.

Egy esodaember kalandjai.

Irta: Conan Doyle, ford. Fáy J. B.

„BELLA.”

Érdekes regény. Irta: Anna Vertua Gentile.

Mi a szerelem?

Arab regény. Irta: F. Marion Crawford, fordította: Fáy J. Béla.

**Felhivjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét**

a budapesti gyapju-aukcziókra

melyek a jövő év folyamán két sorozatban július és szeptember hónapokban fognak megtartatni.

Bejelentéseket elfogad és felvilágosításokkal szolgál:

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Vetőmagvak

1000-ed éves kiállításon legmagasabb díjjal: *diszoklevéllel kitüntetve.* Répamag, sárga Oberndorfi állami ölmázr alatt, 50 kilónként 12 frtért 500 kilónként 100 frtért kapható

Gróf Teleki Arvéd

drassói uradalmában
u. p. Koneza.

Szétküldés ab Alvincz és Szászrégen utánvétellel. A pénz előre *küldőjének áru franco* megy. Továbbá *luczerna mag, vörös tóhere mag, baltaczim, fehér paszuly, Heine-féle és Dupauí zab kaphatók.*

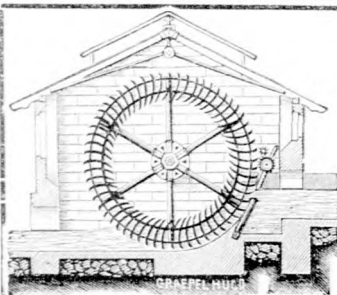
Hirdetések felvételnek

a

kiadóhivatalban

Budapest Üllői-út 25.

Köztelek.

Vizikerekek, turbinák, gőzgépek,
gőzkazánok minden nagyságban őrlő-
malmok és egyéb ipartelepek üzeméhez.

Őrlőmalmok, vámmalmok

berendezését és átalakítását a legjobb rendszer szerint elvállal

Graepel Hugó, gépgyáros

BUDAPEST, V. ker., Külső váczí-ut 46. szám.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

